

III. Най-сетнѣ почитаемий Синодъ мисли, че отъ народа иде „църковното сформироване“, че народътъ „ще съумѣе да довърши своитѣ църковно-народни задачи“.

Или това не значи нищо, или това значи че народътъ ще си нареди, както държавно устройство, така и вѣра и църква.

Тогава, за да се убѣди, почитаемий Синодъ, че туй не е евангелско, ние го молимъ да размисли върху думитѣ на св. Ап. Павелъ: (Рим. X. 14...)

гласни;“ стр. 258, Кол. I-a p, 50) но види се, нѣкои съяти на раздоръ сж захванали да заплашватъ българитѣ че, ако „три католически държави (сж) се заловили за освобождението“ имъ, то е за да ги направятъ латинци.

Кипровчани католици продължавали да възставатъ за свободата на България, но най на край турцитѣ изгорѣли „до косъмъ“ Кипровецъ и околноститѣ. Много отъ жителитѣ били принудени да се изселятъ въ Трансилвания, гдѣто не забравили отечеството си. Нѣколцина отъ тѣхъ „се отличили на литературното поприще“; тѣй напр. *Матей Франк. Ксав. Пелячевичъ*, 1707—1781, иезуитинъ (българинъ, иезуитинъ!); другъ единъ *Яковъ Пелячевичъ* († 1738) и той иезуитинъ, въ издадената отъ него география (Загребъ 1714) „*con amore*“ (съ съчувствие), описва Балканския полуостровъ; и пр.

„Съ изселенцитѣ България губѣла, за жалость, послѣднитѣ елементи, у които се запазило възпоминание за напръжната независимостъ, възстановлението на която толкова усърдно желаели; при такива обстоятелства могло съ страхъ да се гледа, че въ XVIII в. българската народностъ е можела досущъ да погине“. (стр. 259, кол. 2, p. 24).

Ясно ли е? възстаналитѣ кипровчани католици, малко по малко били почти унищожени, но тѣхното самопожертвование *спаси българската народностъ*.

Ако възразите: тѣй пише Иречекъ, но не е доказано; ще попитамъ: защо тѣзи нѣща сж напечатани отъ г. г. *Мишевъ* и *Костовъ* въ една книга назначена за учебно ръководство на българската младежъ? „*Христоматия* по изучаване словесността въ горнитѣ класове“. 2-о изд. 1892, томъ I. Отъ тамъ съмъ извлекълъ приведенитѣ тукъ откъслечи и на нея книга страницитѣ посочихъ. Въ изданието отъ 1902 г., статията е помѣстена на стр. 201).

Повтарямъ моето: историята се изучава, не се измислюва.

Но ако Иречекъ казва право, о народе български! виждь колко е противъ истината да ти казватъ, че католицитѣ сж твои врагове.

Недѣй слуша прочее ония, които все ти говорятъ едно и сжщо: да мразишъ другитѣ.

Отъ съянieto раздори никой пжтъ не излиза добро.